

VLINDERS HOUDEN VAN ZON, NIET VAN NATTIGHEID

De opwarming van de aarde zorgt voor afname van het aantal vlindersoorten. Michiel Wallis de Vries van De Vlinderstichting spreekt morgen op de jaarlijkse Vlinderdag in Wageningen over de risico's en kansen voor vlinders door de klimaatverandering.

Michiel Wallis de Vries

► WAGENINGEN

■ Het wordt steeds warmer. Is dat goed voor de vlinders?

'Op zich wel. Ze hebben het beter als het warmer wordt. Door opwarming van de aarde zie je vlinders die hier voorheen niet waren. Voor vlinders is echter niet alleen de temperatuur belangrijk, maar ook het landschap waarin ze terecht komen. Door de opwarming schuiven vlindersoorten naar het noorden op. Maar dat is niet altijd mogelijk, omdat geschikte leefgebieden niet met elkaar verbonden zijn. Er lopen wegen door of er liggen steden en gebieden met intensieve landbouw tussen.'

■ Het wordt ook natter. Is dat een probleem?

'Ja, vlinders houden over het algemeen niet van nattigheid. De kans op droogte, maar ook op extreme regenval, is groter dan vroeger. Er zijn wel vlindersoorten die aan vochtige graslanden of vochtige heidegebieden gebonden zijn, maar als die gebieden door zware buien onder water lopen, hebben ze een probleem. Dat zagen we in 2016 bijvoorbeeld bij het gentiaanblauwtje.'

■ Zijn er ook vlinders die welvaren bij de opwarming?

'Er zijn soorten die ervan profiteren. De gehakelde aurelia is vanaf de jaren zeventig in aantal toegenomen. Die komt nu zelfs in Finland voor. De vlinder rukte op vanuit Frankrijk. Het bont zandoogje was hier al, maar heeft zijn populaties sterk uitgebreid. Beide kun je nu in je tuin aantreffen. Het zijn soorten die het goed doen in een modern, intensief gebruikt landschap. De gehakelde aurelia zit veel op brandnetels en het bont zandoogje komt als rups voor op gewone grassen.'

■ Is het erg dat er van de ene soort meer en van de andere soort minder komen?

'Je zou kunnen zeggen dat dat een kwestie van smaak is, maar het probleem is dat er minder soorten bijkomen dan er verdwijnen. De variatie gaat achteruit.'

■ Met welke vlinders gaat het slecht in Nederland?

'Helaas zijn dat er nogal wat. Ik noemde al het gentiaanblauwtje. Zijn leefgebied is kleiner geworden omdat het ook niet goed gaat met de klokjesgentiaan. Dit plantje groeit in vochtig heidegebied en de rupsen eten ervan. Na een paar weken worden ze door knooppieren geadopteerd en groeien ze verder in de bescherming van het mierennest. Bij hevige regen lopen de planten onder water en gaan de rupsen dood, doordat de mieren ze niet meer kunnen bereiken.'

■ Waarom zijn vlinders belangrijk?

'Ze spelen een rol in de bestuiving van planten en zijn een graadmeter voor hoe het met de natuur gaat. Ze leven maar kort en in één seizoen zijn er een of meer generaties. Als het klimaat verandert, zie je daarom snel het effect daarvan op de soort.'

■ Hoe kunnen de vlinders geholpen worden?

'Door landbouwgrond terug te geven aan de natuur. Dat gebeurt in Brabant en Zuid-Limburg. Daar is de zeldzame veldparelmoervlinder weer terug. In je tuin kun je zorgen voor zonnige en schaduwrijke plekken, voor bloemen en voor planten voor de rupsen.'